

Dobrá zpráva z laboratoře

HELENA FILČIKOVÁ

Kdosi řekl, že trapistické kláštery jsou laboratořemi života. Mniši, kteří tam žijí, dělí svůj čas mezi modlitbu, bohoslužby a práci a každý z nich má celý život na to, aby se dobral spojení s Bohem. My jsme pro nějaké ty výsledky laboratorních testů došli za bratrem Lvem do kláštera Nový Dvůr. Trapisté tento způsob života vedou již devět století, takže jsme očekávali, že by tu mohli mít odpovědi na naše neodbytné otázky.

Bratře Lve, mě nebaví modlit se...

To také znám... To se stává nám všem, mnichy nevyjímaje. Hlavně je potřeba to kvůli nudě nezabalit, ale podívat se na tento problém správnou optikou: Bůh není automat na svačtinu, do kterého hodíš čtyřicet korun a dostaneš, co jsi chtěl. To by byla za chvíli skutečná nuda. Ne, on je živou osobou a ta tvoje nuda je ve skutečnosti Boží výzva: „Poznej mě takového, jaký jsem, ne takového, jak si mě představuješ.“

A zároveň si buď jistý, že jeho zajímá, čím žiješ, co tě baví. Zkus ho objevit v tom, co se tě dotýká, zkus si s ním povídat, říkat mu, co potřebuješ, čím žiješ. Neboj se navázat živý kontakt. Pak přeskočí jiskra.

Ale Bůh neodpovídá, neslyším ho

To do toho patří. On ti nebude odpovídat tak, jak si představuješ, nebo tak jako tvůj kamarád. Pokud chceš Boha hledat, takhle se neptej, kým on je, a „jeho jazyk“: Bůh je Dobro, Láska, Pravda, Spravedlnost, Krása... Potom se snaž hledat věci pravdivé, dobré a správné. Tak dojde ke spojení. Ty a on. Najednou vidíš, hele, teď jsem mohl nadávat nebo něco ukrást, ale místo toho jsem udělal něco dobrého. A to je cesta za Bohem. Setkávat se s Bohem ne někde v potech, ale v jeho skutcích.

Dneska lidé touží po hlubokém duchovním zážitku

OK. Tomu rozumím. Problém ale je, že lidé nevidí, jaký je rozdíl mezi super pocity

a skutečným následováním Ježíše. Duchovní zážitek je dnes často o něčem mimořádném. To může být. Ale skutečně duchovno je hlavně tiché a ohromující procitnutí do reality: „Bůh je tady a teď se mnou. On mě nikdy nezradí.“ Samotné duchovní zážitky a pocity, stejně jako slepé kopírování světců dělá z lidí falešné mystiky.

Kdo to je ten falešný mystik?

To je takový ten křesťan, co dělá třeba i „svaté věci“, které ale nakonec vedou jen k němu samotnému. Dělá si takový duchovní wellness. Pokud mě věci, které žiju, neotvírají Bohu a druhým, tak co s tím?

Vy se tu hodně modlíte, jak to děláte?

Základ celého našeho modlitebního snažení je to, že mnišským zasvěcením odevzdáváme Bohu celý svůj život, svou vůli, celé své tělo, úplně všechno. Snažíme se dávat Bohu, cele mu sloužit. (A to občas hodně drhne...) Patří k tomu modlitba, liturgie, práce, vztahy v komunitě, ale především musím s Bohem udržovat vnitřní osobní kontakt.

Jak se udržuje osobní kontakt s Bohem?

Kdyby Bůh byl jen takové nejisté něco, tak by to šlo těžko. Ale on má tvář. Kristovu tvář. Když přicházíme do kostela, je tam Ježíš přítomný v eucharistii. Čeká tam na nás a my tam

můžeme být s ním, věnovat mu část svého dne v osobní modlitbě. Tohle je základ. Pokud není osobní modlitba, všechno vyschne. Vyschnou dobré skutky, milosrdenství k druhým. Je třeba udržovat kontakt. Upozorňuji, že z jeho strany to bude tiché. Na to je třeba se připravit. Postupem času můžeme na tom vztahu pracovat. Po krocích. V patnácti zvládnou něco jiného než později, když získám určitý jernocit na vztahy; kdy člověk zjistí, že po zamilovanosti musí nastoupit vytrvalost a věrnost.

Je super zažít třeba setkání mládeže, kde mají všichni radost a hraje dobrá kapela, ale pak je třeba se připravit na to, že přijdou dny, týdny, třeba i měsíce, kdy to bude úplně tiché. Ta skutečná modlitba pak probíhá uvnitř. A skutečnou hloubku to začne dostávat, až budeš schopný dát Bohu něco grátis – tomu, který ti dal úplně všechno.

Někdy mám pocit, že těch pravidel je moc, modlit se, chodit na mši, dělat zpytování svědomí...

To je dobré, to k tomu patří. Život prostě musí mít konkrétní kontury a my chlapi k tomu potřebujeme konkrétní cíle. Je dobré vědět, kolik času dám přes den užitečným činnostem, kolik Bohu a kolik prozevluju. Je to jako s rodinou – musím jí věnovat čas, vzít ji na výlet, koupit ženě kytku. Jen vnitřní hřejivý pocit lásky nestačí. To pak jde rychle do kopru. A naopak, když to bude jen o kytkách a kině, tak to skončí taky blbě. Je to o vyváženosti těch dvou prvků: oživit své srdce, vědět co, jak a proč chci, a zároveň dělat konkrétní skutky, které tu lásku budou posilovat dál. S Bohem to platí úplně stejně.

Tohle opravdu zní jak z duchovního posilovny. Znamená to, že

Trapistický klášter v Novém dvoře

Bratr Lev, trapistický mnich

Člověk se musí naučit rozumět sám sobě?

Pokud nevím, kdo jsem, tak nevím, co dělám a proč. Tluču do prázdna. Sv. Terezie říká, že k modlitbě nezbytně patří sebepoznání. Jak získat sebepoznání? Být vystavený určitým zdravým nárokům, mít před sebou čisté zrcadlo, které mi bude dávat zpětnou vazbu. A to je Kristus, podle jehož vzoru jsme byli stvořeni. Ale bacha na schéma: „Jestlipak ty jednáš jako sám pán Ježíš?“ No, nemůžu jednat jako pán Ježíš, protože nejsem on, ale měl bych směřovat k plnosti lásky a plnosti lidství. Znamená to mít cíl. Papež teď blahobřečil italského ajťáka, a ten říkal jednu větu, která by se měla tesat: „Všichni se rodíme jako originál, ale plno lidí umírá jako nepodařené kopie.“ Pán nás neudělal jako kopie! To znamená na maximum v sobě rozvíjet ty nejlepší věci ze mě. Myslím, že pro kluky je důležité, aby byli sví, aby byli čestní, ale nebáli se natlouct si zadek. A aby pak věděli, kam se natlučení zase mohou vrátit.

Hřích je taky takové upadnutí na zadek, jak se k těm pádům postavít?

V lásce, ve vztazích nebo v duchovním životě není možné mít dopředu vytvořené nějaké schéma nebo evakuační plán. Někdy se život podělá tak, že se s tím nedá nic dělat. Nic! Kromě toho, že dokážu uznat, že je to hodně v čoudu, dokážu se otočit a říct sorry. I Bohu.

Nejsou žádný železobetonový plány, jak se stát svatým. Svatost, pokud jsou to jen nějaká zbožná schémata, která člověku říkají: musíš se takhle chovat a tohle všechno se modlit, tak to dlouho nevydrží. Je potřeba si říct, kámo, žij! Nechovej se jako prasátko, nemysli jen na sebe, zjisti, jak můžeš pomoci lidem kolem sebe. A buď si vědom, odkud všechno dobré kolem tebe pochází. Udržuj vztah s Bohem a hlavně, když to pokazíš, řekni „Promiň“. Od toho tu máme zpovědníci, kde se řeší tyhle průšvihy, které ostatně máme každý.

Zpověď! To je další kámen úrazu. Co s tím?

Kladl bych velký důraz na přípravu a doprovázení. Je třeba vědět, co se ve zpovědi děje. Mít kněze, který jde klukům v životě příkladem a ve zpovědi je přijme. Myslím, že Pavel VI. řekl, že dnešní doba nepotřebuje učitele, ale svědky, které lidi přijmou proto, že jim uvěří jejich život.

Je důležité dobře vybrat lidi, které si pustím k srdci. Musím se podívat kolem sebe, v rodině, ve skautu, ve farnosti, kdo má nějaké kvality, kterých bych chtěl dosáhnout. Být s člověkem, který má oheň v srdci a k tomu zdravě přilnout. Podtrhuji zdravě! Nejde o to vzor kopírovat se vším všudy nebo, ne-dej Bůh, se jím nechat dirigovat jako loutka. Ale otevřít se mu a říct: „Karle, já myslím na tohle a řeším tohle, jak jsi na to šel ty?“ Důležité je ale nezabývat se zodpovědností za svůj život! Dnes tu jsou různé sekty a nejrůznější guru nebo šamani. Jakmile člověk přichází o vnitřní svobodu, tak pryč! I kdyby ten dotyčný tvrdil, že je katolický katolík!

Za rozhovor děkuje Helena

Foto: Kevin Carden, Feodora, Gorodenkoff - Adobe stock; Zbyněk Pavlenský(2)